

ЛИСТ ИЗЛАЗИ СВАКИ ДАН
ПО ПОДНЕ

ПРЕТПЛАТА ИЗНОСИ:
Месечно 4-50 драхми, тромесечно 13-50
драхми, годишње 54 драхми.

РУКОПИСИ СЕ НЕ ВРАЋАЈУ

Стан уредништва:
улица Краља Петра бр. 70.

ВЕЛИКА СРБИЈА

LA GRANDE SERBIE

БРОЈ 15 лепта

Уређује ОДБОР

БРОЈ 15 лепта

„ЈЕДНА НЕЕСТЕТСКА ПОЈАВА“

Заблуде »историчара« Фридриха

У неколико махова до сада, од нашег повлачења на овамо, јављао се по аустро-немачким листовима, пишући искључиво о Србији и Југословенима, »чувени« бечки »историчар« Хајнрих Фридрих, познат целој свету због велике бламаже са фалсификатима, употребљеним у злочиначком извођеном загребачком процесу. Пре извесног времена јавио се у Vossische Zeitung-у са чланком Будućност Србије. У чланку се говори о Србији као о земљи, чија будућност подлежи вољи и расположењу меродавних фактора Двојне Монархије, па се између осталог вели: да ће српски народ »добити овим ратом«, у толико што ће »убудућности бити везан за аустро-угарску монархију тесним политичким и економским везама«.

На овакве и сличне написе не би требало ни освртати се, и — искрено да кажемо — прешли бисмо и преко овог Фридриховог чланка, као што смо прешли и преко многих других његових написа, да се о Фридриховим погледима о »будућности Србије« није изјаснио, на начин који показује да и у Бечу има људи ма и са најмање оног лепог људског својства што се зове руменилостидом, орган бечких социјалиста Arbeiter Zeitung, наглашујући у самом почетку свог осврта, да Фридрих неће одлучивати о судбини Србије.

Главну мисао »историчара« Фридриха: да ће српски народ добити овим ратом у толико што ће у будуће имати тесне везе са Аустро-Угарском и у политич-

ком и у економском погледу, орган бечких социјалиста попраћа ироничним додатком: да је то »најживља жеља српског народа«. Затим додаје: »Господин Фридрих показује се циником, кад сматра један народ само као објект за корист других народа, као објект за раскомадавање и угњетавање. Тај цинизам утиче на читаоца исто толико комично колико и одвратно. Господин Фридрих, као представник политичке силе, који прелази преко држава и народа, само је једна неестетска појава«.

Тако, дакле, орган бечких социјалиста о Фридриху и његовим погледима на будућност Србије. Он је смело казао: да о будућности Србије неће одлучивати Фридрих, ма да је ускратио мишљење о томе: да ли ће одлучивати и Аустро-Угарска. Али се ипак опажа, да је код људи око Arbeiter Zeitung-а почела да се, као кроз маглу, назире улога Србије у одлучивању о будућности Аустро-Угарске. Што они то нису казали, сасвим је разумљиво. Лекција, дата Фридриху, може да послужи и као објашњење ове њихове резервисаности и као призивање, да је положај Двојне Монархије мање завидан од положаја Србије.

У осталом, што орган бечких социјалиста није казао »политичару« Фридриху, то ће ускоро »историчар« Фридрих моћи да забележи у књигу својих многобројних изненађења: да ће у овоме рату српски народ одиста добити и та добит да ће бити у томе, што ће нестати злочиначког северног суседа, који је из сво-

је јазбине — Аустро-Угарске — стално и вековима ометао његов национални, политички и економски развитак и напредак.

ПОЛИТИЧНЕ ВЕСТИ

БАЗЕЛ, 3. — Из Беча јављају, да је цар Карло смењено министра унутрашњих дела и на његово место поставио директора полиције Гагера.

ЛОНДОН, 3. — Снајале се, да је у Персији образована нова влада под председништвом Мостафила Мемалика.

ЦИРИХ, 3. — Немачки листови објављују дознак у Берлину министра спољних послова Ђурђијанске републике, Чингелиа, у циљу да регулише сва спорна питања између нове државе и централних сила.

КОМЕШАЊЕ У АУСТРИЈИ

Државна аграрна из темеља уздрмана.

ЦИРИХ, 3. — У Чешкој је избио штрајк свих железничара. Штрајк је захватио и фабрике у Грацу. Арбајтер Цајтунг јавља: да су власти предузеле строге мере противу штрајкача.

ЦИРИХ, 3. — Чешки посланик Странски подсећа у једном чланку све чешке патриоте на скакање кроз прозор царског изасланика у Прагу 1818. године, приморан на то од стране Чеха, и истиче да се треба са самопоревањем надахнути херојским примерима предака.

Фосише Цајтунг не крије своју узнемиреност због царева држања, које може да баца Чехе на очајније кораке.

ЦИРИХ, 3. — Бечки листови јављају: да владајући аустројски кругови имају у виду две солупије југословенског проблема. Једна предвиђа присаједињење Далмације Хрватској и установљење банске столице у Босни. Обе ове групе завиле би у том случају од Угарске. Друга солупија предвиђа уједињење Хрватске, Далмације и Босне у једну државу независну од Угарске. Немци су вољни да одобре анексију Далмације и Хрватске Угарској.

ЦИРИХ, 3. — Одлука пољачког парламентарног клуба у Бечу противу Сајдлеровог кабинета компликује знатно унутрашњу ситуацију Аустрије. Парламентарна се криза погоршава и сазив парламента постаје сасвим проблематичан. Зближење Пољака и Немаца, на чему се је радило неко време, постало је сада потпуно немогуће.

У ПРЕДВИЂАЊУ НЕУСПЕХА

Ерцбергерови узалудни покушаји

Париз, 3. јуна
Ерцбергер, један од шефова немачког католичког центра, постао је, збоља, неуморан у раду. Сада објављује, не само чланке бранећи у њима одлуку о миру компромиса, коју је Рајстар јула прошле године изгласао, него спрема нове кораке у томе смислу.

Многи немачки листови јављају, да ће он поднети нов предлог у смислу раније одлуке главној комисији Рајхстага. Ова вест доста је вероватна, јер Ерцбергер, после разговора са царем Карлом у Бечу, тежи да постане личност од великог утицаја.

Интересантно је констативати, да је ова вест бачена у моменту кад Немачка почиње последњу офанзиву на западном фронту. Да ли ово није због тога, што Ерцбергер, који се сматра као добар тумач немачке политике, нема поверења у резултат предузећа генерала Хинденбурга и Лудендорфа?

УСЛОВИ ПОБЕДЕ

Један чланак генералисима Фоша

Лондон, 3. јуна

Недељни часопис Фиад објавио је чланак генералисима Фоша. У чланку се излаже на који ће начин војници успети да победе свога противника.

»Да би се постигао овај циљ, а нарочито да бисе противнику наметнула воља — вели генералисим — модеран рат познатије само једно средство: уништење организаваних непријатељских снага.«

Рат са одлучном борбом, која се мора кад тад одиграти, предвиђа и припрема трошење и целокупно уништење непријатељске организоване снаге. Када се непријатељска фасада осетно позледа, мора се дати одлучна битка која ће се неминуовно завршити поразом непријатеља.

Потребно је, претходно, дезорганизовати непријатељску команду, поколебати дисциплину његових војника и уништати њено борбено јединство и њену хомогеност.

»У маневарском рату — закључује Фош — организоване и готове резерве добајају тачне инструкције. Њихова битна улога је да поднесу најочајнији, често и најјачи налет јуришавих непријатељских маса. Међутим, трупе се у резерви морају искористићавати са великом економијом. На тај начин одлучан удар, у коме имају учествовати све снаге, мора бити јачи и силнији, и решење може бити постигнуто уништењем главних противничких снага«.

АПЕТИТИ ТУРСКЕ

Немци противу турских прохтева

ЦИРИХ, 3. јуна

Немачки владајући кругови и немачка штампа неодоју противу претераних захтева цариградске владе. Турске тежње сматрају се у Берлину као несношљиве. Познато је, да је, скорашњи турско-бугарски сукоб изазвао велику забринутост код званичних немачких кругова, чије је мишљење у први мах било да оде на Балкан Хелферих и изравна појављене несугласице. Али је цар Карло приликом свог путовања у Софију и Цариград изгледио све тешкоће.

Полузванични органи Портини почели су поново кампању у корист нових анексија. Ова појава изазвала је непријатно изненађење у берлинским круговима. Немачка штампа жестоко напада овај турски анексионистички бес.

Кројц Цајтунг вели: Благодарећи нашим делегатима, Турска је постала већа после закључења Брест-Литовског уговора. Немачка је обећала Турској, када је ова ушла у рат, само обезбеђење турских угрожених граница. Сматрамо да је ово Турској сасвим довољно.

САОПШТЕЊА

— Михаило Урошевић, из Велике Дренове, позива се да јави своју адресу одељењу службе безбедности (Краља Петра ул. 70) с позивом на бр. 2510.

— Да се јаве Одељењу Службе Безбедности улица краља Петра бр. 70.

— Рафаел Камхи, тргов. из Битоља, с позивом на бр. 2499.

— Из несрећне поробљене наше Србије добили смо вест да је 11 марта ове године умрла у селу Мирасаљцима у Драгачеву Стојанка Д. Оцокољић (рођена Пилетић) немогавши да преживи превелики бол за изгубљеном својом дечицом: Љубишом и Надејдом.

Покојна Стојанка била је

једна од најбољих наших учитељица. Вазда весела и насмејана, дика и понос сврга мужа Драгољуба, нежна мати, неуморна домаћица, чији је рад био углед сеоским женама и девојкама, одлична другарица, велика Српкиња за којом ће многи српски војник, — Драгачевац са овога фронта, пролити сузу, јер неће бити кога ко ће његовој мајци, сеји, или жени написати писмо у Драгачеву и послати га у свет — њему овамо — што је до сада чинила покојна Стојанка.

После смрти пок. Стојанка оставила је малог сина Синишу у Мирасаљцима, мужа Драгољуба С. Оцокољића учитеља рез. пешад. капетана пошта бр. 56, мајку, свекраву, брата, сестру, зетове и осталу врло велику породицу.

Души покојне Стојанке же-

лимо мир и рајско насеље, а њеном ожалошћеном мужу Драгољубу наше дубоко саучешће у огромном болу који сада осећа, молећи га да се теши тиме, што још има два идеала за која се мора борити и живети: за сина Синишу и за отаџбину Велику Србију.
Р. К. У.

— Чедомир Бранковић, пољска батерија пошта 603 моли за извештај о рођацима Драгољубу Јовановићу, Благоју Станковићу и Божићу Шишковићу или ко шта зна о њима. Њихови су здрави код куће.

— Радисав Теофиловић, 3—2 пошта 60 моли да му се јави госпођица Наталија В. Илић из Београда.

— Радивоје Тошић, сигнално одељење, пошта 216 моли брата Радована Тошића, да му се јави.

— Василије Митровић, хаубдивизион пошта 711, моли зета Милорада Н. Јовановића, из села Добрице да му се јави.

— Радисав Крстић, 2 хаубич. батерија морав див. тражи шурака Радомира Р. Стојановића, кога моли да му се јави.

— Драгомир Радосављевић аутомоб. команда пошта 111 моли за извештај о Петру Бошковићу, из Београда.

— Владимир Гавриловић, пекарска чета пошта 315, моли за извештај о сестрићу Ненаду Радосављевићу регруту родом из Збојишта среза ужичког.

— Боја П. Ковачевић, наредник пошта 315 моли за извештај о брату Митру П. Ковачевићу из Гор. Добрића среза јадранског округа подринског.

— Васа Ђурђевић, 3—1, пошта 88 моли да му се јаве рођаци: Милутин, Божа и Миливоје Јелисавчићи.

— Обрен Савић, наредник артиљерац добровољац да се јави Миленку Гвозденовићу, митраљ. одељење 2 батаљ. пошта 44.

— Петроније Урошевић, 12 чета 3 батаљ. зароб. бугара пошта 80 моли капетана г. Воју Нешића, да му пошаље фотографију од његове породице из Србије.

— Драгутин Веселић пушкар. 1 митраљ. одељење пошта 216 моли за извештај о сину Василију Веселићу регруту или ко шта зна о њему.

— Нофре Милановић, 2—1 пошта 60 моли за извештај о оцу Милану Трајановићу, из Чelopeка, среза кичевског или ко шта зна о њему.

